

акумулювання існуючих в світі підходів та адаптації їх до національних економічних та правових реалій. Сьогодні існує унікальна можливість використати вже сформовані, апробовані та прогресивні стратегії інноваційного розвитку та імплементувати їх в українську економіку.

Список використаної літератури:

1. Vovk S. Internationalization of Innovation Activity by TNCs / S. Vovk // Journal of European economy. – 2017. -- № 2. – P. 226.
2. Intellectual Property Commercialization: Policy Options and Practical Instruments // United Nations Publications. – Sales No. 11.II.E.16 [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.unece.org/index.php?id=26564>
3. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kno.rada.gov.ua/uploads/documents/36382.pdf>
4. Tarnavska N., Poda A. Transformation of the Innovative Development Concepts of the Ukrainian Economy / N. Tarnavska, A. Poda // Journal of European economy. – 2016. – № 3. – P. 271.
5. Iiris Saittakari, Nina Rilla Are Finish regional innovation clusters fruitful for foreign subsidiary innovation [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.vtt.fi/inf/pdf/technology/2015/T221.pdf>
6. Marek Gajewski Policies Supporting Innovation In The European Union In The Context Of The Lisbon Strategy And The Europe 2020 Strategy // Comparative Economic Research, Volume 20, Number 2, 2017. – P. 109.
7. Europe 2020 A strategy for smart, sustainable and inclusive growth [Electronic resource]. – Access mode: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex:52010DC2020>

Рибнікова Єліна Юріївна

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри господарського права і процесу

ПРАВОВА ПРИРОДА ВІДНОСИН ЩОДО СТИМУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

Попри важливість стимулювання використання відновлюваних джерел енергії (далі – ВДЕ) в усьому світі, в Україні відновлювана енергетика знаходиться на етапі свого становлення. Така ситуація стала наслідком ігнорування її потенціалу органами державної влади протягом багатьох років існування незалежної України. Непослідовність державної політики призвела до низької інвестиційної привабливості вітчизняних проектів з відновлюваної енергетики. В умовах руйнації усталених виробничих зв'язків,

встановлених в Радянському Союзі, безсистемної приватизації та глобалізаційних процесів, лібералізації форм господарювання та форм власності перед сучасним законодавцем постала нелегка задача запропонувати дієві інструменти підтримки інноваційних галузей економіки за допомогою науково обґрунтованих законодавчих актів [1, с. 61].

Подальший розвиток відновлюваної енергетики в нашій країні потребує запровадження ефективного механізму її правового регулювання, який зможе забезпечити привабливі умови здійснення господарської діяльності, пов'язаної із генерацією енергії на основі ВДЕ.

Відносини щодо використання ВДЕ у своєму кількісному та якісному вимірах переважно є господарськими і, відповідно, повинні регулюватися нормами ГК України і господарського законодавства в цілому. Останнє пояснюється кількома обставинами.

По-перше, саме господарські відносини як професійно орієнтований вид виробничих відносин суспільства найбільш енергетично залежні і характеризуються витрачанням енергії на усіх складових виробництва, зберігання, перевезення, перевалки та обробки продукції. Саме тому вплив на ці відносини є першорядним завданням державної політики щодо використання ВДЕ.

По-друге, як зазначається у преамбулі ГК України, ГК України має на меті забезпечити зростання ділової активності суб'єктів господарювання, розвиток підприємництва і на цій основі підвищення ефективності суспільного виробництва, його соціальну спрямованість відповідно до вимог Конституції України, утвердити суспільний господарський порядок в економічній системі України, сприяти гармонізації її з іншими економічними системами [2]. Зазначена мета у повному обсязі є характерною для механізму стимулювання використання ВДЕ, оскільки дія останнього направлена на розширення підприємницького складу у галузі відновлюваної енергетики, яка у свою чергу є важливою передумовою енергетичної безпеки країни.

Крім того, ознаки господарських відносин, зазначені у ст. 3 ГК України є характерними для відносин, що виникають у процесі стимулювання використання ВДЕ. Відтак зазначені відносини виникають у сфері суспільного виробництва – енергетичному секторі, спрямовані на виготовлення та реалізацію продукції – енергії, що має цінову визначеність.

Господарська діяльність щодо виробництва відновлюваної енергії переважно здійснюється з метою одержання прибутку, у той час як механізм стимулювання використання ВДЕ апелює здебільше до економічної зацікавленості господарюючих суб'єктів.

Сферу господарських відносин у галузі відновлюваної енергетики становлять господарсько-виробничі, організаційно-

господарські та внутрішньогосподарські відносини. У свою чергу стимулювання використання ВДЕ здійснюється у межах кожної з зазначених категорій відносин і полягає у підвищенні зацікавленості суб'єктів господарювання у генерації енергії на основі ВДЕ, у створенні сприятливих організаційних умов для такої діяльності, а також у створенні привабливих умов для підвищення трудової активності персоналу об'єктів ВДЕ.

Більше того, як вірно зазначає О. П. Подцерковний, будь-яка галузь економіки, якщо йдеться про її розвиток, вимагає величезних капіталовкладень. Однак це не означає, що ці капіталовкладення мають бути державними. Необхідність значних інвестицій не заперечує, а, навпаки, посилює роль держави у відповідних процесах. Оскільки не можна змішувати державні капіталовкладення та приватні інвестиції. Завданням держави в пріоритетних галузях економіки є утворення умов, у тому числі правових, для якомога ширшого залучення приватних інвестицій у відповідні галузі [3, с. 155]. Дійсно, питання фінансування є одним із найбільш болючих під час реалізації проектів у галузі відновлюваної енергетики. У зв'язку із чим запровадження ефективного механізму стимулювання використання ВДЕ без залучення підприємницького сектора та активізації усієї сукупності господарських відносин у напрямку якомога повнішого використання ВДЕ є неможливим. Поза тим, саме суб'єкти підприємницької діяльності розглядаються як потенційні виробники відновлюваної енергії. Через одне це стимулювання використання ВДЕ має розглядатися саме у контексті господарського права. Не можна недооцінювати й значення діяльності негосподарюючих суб'єктів як об'єкта державно-правових заходів у сфері використання ВДЕ. Адже діяльність негосподарюючих суб'єктів, спрямована на створення і підтримання необхідних матеріально-технічних умов їх функціонування, що здійснюється за участі або без участі суб'єктів господарювання, є господарчим забезпеченням діяльності негосподарюючих суб'єктів та становить згідно з п. 3 ст. 3 ГК України складову господарських відносин. Через це стимулювання використання ВДЕ має розглядатися саме у контексті господарського права, яке формує законодавче поле здійснення підприємницької діяльності, діяльності некомерційних суб'єктів господарювання та господарчого забезпечення діяльності не господарюючих суб'єктів.

Список використаної літератури:

1. Подцерковний О. П. Системне економіко-правове стимулювання розвитку галузей економіки (на прикладі суднобудування). *Юридичний вісник*. 2014. № 1. С. 60-65
2. Господарський кодекс України: Закон України від 07.03.2018 № 436-IV. *Відомості Верховної ради України*. 2003. № 18. Ст. 144

3. Подчерковний О. П. Проблемні питання господарсько-правової підтримки гірничо-металургійного комплексу України. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2016. Т. 18. С. 153-162

Данілов Артем Іванович

Національний університет «Одеська юридична академія»,
адвокат, арбітражний керуючий,
аспірант кафедри господарського права і процесу

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СПЛАТИ ГРОШОВОЇ ВИНАГОРОДИ ТА ВІДШКОДУВАННЯ ВИТРАТ АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО В ПРОЦЕДУРАХ БАНКРУТСТВА

Належний рівень оплати праці арбітражного керуючого є запорукою його самостійності, неупередженості та ефективності. Незважаючи на тривалий строк існування в Україні інституту арбітражних керуючих, доводиться констатувати наявність істотних проблем, пов'язаних із сплатою грошової винагороди та відшкодуванням витрат арбітражних керуючих в процедурах банкрутства.

Згідно з ч. 1, ч. 3 ст. 45 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14.05.1992 р. № 2343-ІХХ [1] (далі – Закон про банкрутство або Закон) основна грошова винагорода арбітражного керуючого сплачується на засадах пропорційності з вимогами кредиторів першої черги. Тобто можливість арбітражного керуючого отримати в повному обсягу грошову винагороду пов'язується Законом з необхідністю погашення у відповідному (пропорційному) обсягу вимог кредиторів першої черги. У випадку недостатності коштів боржника, що має місце в переважній більшості справ про банкрутство, це призводить до недоотримання арбітражним керуючим належної йому на законних підставах грошової винагороди. При вирішенні цього питання слід виходити з того, що правове положення арбітражного керуючого, характер і мета його діяльності, істотно відрізняються від правового положення кредиторів боржника, з огляду на що вбачається необґрунтованим прирівнювання порядку сплати винагороди арбітражного керуючого до порядку сплати вимог кредиторів першої черги. На відміну від кредиторів, які добровільно вступають з боржником у господарські відносини з метою одержання прибутку і самостійно несуть ризик отримання розрахунку за поставлені товари,